

Земеделските застраховки

С ПОЛИЦА СРЕЩУ СТИХИИТЕ

Високи добиви. На някои места дори е нормално да се очакват и по две

реколти на година. За да стане това обаче, трябва да има достатъчно инвестиции, добра организация и далновидни фермери. За съжаление са изключение българските производители, които през последните години доказваха, че имат такова мислене. Именно тези фермери търсят застрахователна закрила и благодарение и на нея успяват да запазят и разширяват бизнеса си. Повечето от останалите, които разчитат най-вече на късметта си и на благосклонността на природата, вече едва кретат.

И само няколко поредни лоши години могат да принудят много от тях да изчезнат като икономически субекти. Но икономиката не търпи вакуум. Въпрос на време е земеделците у нас да се развие по стандартите на XXI век. За съжаление обаче двигател за това развитие ще бъдат основно чуждите инвеститори в бранша, тъй като те идват у нас не само с капиталите, но и с визията си за бъдещето.

Добрата новина е, че няма да се налага те да бъдат убеждавани в необходимостта да застраховат инвестициите си, защото имат висока застрахователна култура. Лошото е, че много от сегашните български фермери ще се превърнат в наемни работници на чужденците у нас или ще отидат да им аргументуват в чужбина. И едва ли ще са много тези от тях, които ще си дават сметка, че именно „спестяването“ на парите

(Продължава от стр. 4)
Има, разбира се, и български фермери и кооперации, които от години се възползват от това комплексно застраховане. Тези клиенти са доволни, защото в лоши години получават сериозни обезщетения от застрахователите и

УСПЯВАТ ДА ЗАПАЗЯТ ФИНАНСОВАТА СИ СТАБИЛНОСТ

За съжаление обаче те все още са малцинство у нас.

Заради свиването на пазара на селскостопанските застраховки и повишаването на конкурентността, застрахователите предлагат все по-интересни продукти на тези свои клиенти. Една от тенденциите е в бъдеще да започнат да се изплащат щети не само за количествени, но и за качествени щети. Например клиентът да получава обезщетение, ако градушка е ударила ябълковата му градина и е влошила качеството на плодовете, а не ги е съборила от дърветата. В този случай количеството на реколтата може и да не е намаляло съществено, но качеството ѝ е чувствително по-ниско, което понижава и цената, която може да се вземе за нея. Затова застрахователят изплаща разликата между цените за първо и второ качество на плодовете. Засега само ЗАД „Виктория“ предлага подобна застрахователна защита у нас. Въпрос на време е обаче и други компании да разработят подобни продукти.

Интересно развитие на пазара може да се очаква и в посока обединяване на полиците, предлагани на селскостопанските производители. У нас в момента фермерите получават отделни договори за застраховките на посевите си, на животните, на сградите, на техниката, на персонала и т.н. В Австралия, която е един от най-големите производители на селскостопанска продукция в света, фермерската застраховка е една. Тази полица обаче обхваща всички застраховки на дадения клиент и обемът ѝ може да стигне до над 40 страници. Някои от българските застрахователи вече също

мислят в тази посока и не е изключено скоро да излязат с подобни продукти на пазара.

България има много благоприятни условия за развитие на земеделците - и като климат, и като почви, и като възможности за поливно земеделие. Само с въвеждане на капковото напояване например може да бъде спестена много вода и да се получат

от застраховката е било малкото камъче, което е „обърнало колата“ на собствения им бизнес.

По повод разработването на тази тема в „Застраховател прес“ се обърна към всички застрахователни компании, които предлагат селскостопански застраховки у нас. Благодарим на тези, които се отзоваха.

Светла Маркова, директор „Селскостопанско застраховане“ в ЗПАД „Алианс България“

ПЕЧЕЛИМ ДОВЕРИЕТО НА КЛИЕНТИТЕ С БЪРЗОТО ОБРАБОТВАНЕ НА ЩЕТИТЕ

ЗПАД „Алианс България“ има постоянни клиенти в областта на селскостопанското застраховане. Нашата компания печели най-много доверието им заради срочното обработване на щетите и бързото изплащане на обезщетенията. До 5 дни клиентът трябва да ни уведоми за настъпило застрахователно събитие. Този срок се дава, за да може хората да огледат пострадалите си площи. След това застрахователното дружество трябва да сформира експертна комисия и до 10 дни да направи оценка на щетата. Обезщетението се изплаща до 14 дни след оформяне на документите.

Когато културата е пострадала в ранна фаза и вещото лице не може да прецени каква ще бъде щетата, се поставя предварителна оценка. И на нейна база изплащаме авансово част от обезщетението, ако клиентът поиска. Преди прибиране на реколтата се прави повторен оглед на площите, оформя се окончателна оценка и се изплаща останалата част от изчисленото обезщетение. До септември почти всички обезщетения са изплатени. Нямаме никакви дела за забавени преписки, не сме имали недоволства от страна на клиентите.

Пазарът на селскостопанското застраховане у нас се сви през последните години, след като отпаднаха задължителните застраховки, които се изискваха, за да бъде получена субсидия от ДФ „Земеделие“. Новите европейски доплащания на площ не предвиждат сключване на задължителна земеделска застраховка. Така вместо да се научат да застраховат реколтата си, много земеделски производители съвсем се отучват да правят застраховки. Това може да се окаже пагубно, тъй като в някои години с изобилни и продължителни

проливни дъждове щетите по реколтата са големи. Някои от по-малките производители може дори да изчезнат, тъй като едно голямо застрахователно събитие би ги довело до фалит.

Разбира се, никой не казва, че е лошо да се застраховаш. Имали сме случаи, когато застраховката е спасявала някои наши клиенти от фалит. Има производители, които обработват по 40-50 хиляди декара и за тях годините с голяма активност на атмосферните фронтове са страхотен бич. Но земеделските производители имат много разходи - за семена, за торове, за препарати и т.н. И затова повечето оставят застраховката за накрая - ако останат пари за нея. Имаше група земеделски производители, които се застраховаха само по линия на ДФ „Земеделие“ - при получаване на краткосрочните субсидии и кредити. Но след като вече имаме принципно нова постановка за финансиране на земеделието, те отпаднаха.

България има 36 млн. дка обработваема земя, но процентът на застрахованите площи непрекъснато пада. Преди година-две беше 10%-12%, но вече е по-малко. В същото време с промените в климата земеделските застраховки стават все по-рискови. Преди имаше някакви прогнозни цикли - влажни и сухи периоди, но вече

(при покрити рискове: градушка, буря и пожар)

Култури	Застрахователна сума за 1 дка	Премия за 1 дка
Пшеница, ечемик, рапица	50 лв.	2-3 лв.
Слънчоглед	50 лв.	1,80-2 лв.
Царевица*	50 лв.	1,20 лв.
Зеленчуци и плодове*	400 лв.	32-40 лв.

*За царевичката, зеленчуците и плодовете покритите рискове са градушка и буря.

Димитър Цолов, директор „Селскостопанско застраховане“ в ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“

КЛИЕНТИТЕ НИ ТЪРСЯТ ЗАРАДИ СИГУРНОСТТА

Клиентите търсят ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“ най-вече заради сигурността. Тарифите ни не са от най-ниските, може да се каже, че са сред средните, но със сигурност изплащаме обезщетения, когато има щета. Затова сме на 1 място на пазара с почти 40% пазарен дял.

В момента целият пазар на земеделските застраховки в България е малко над 12 млн. лв. годишно. А преди 7-8 години само ДЗИ правеше по 30-40 млн. лв. премиен приход.

Основната причина за този спад е, че хората нямат пари и затова не застраховат реколтата си. Почти 80% от арендаторите вече не правят застраховки. Оправдават се, че земята не е тяхна. В момента рентите варират от 12 до 15 лева на декар. За да изкарат тези пари, арендаторите трябва да ожънат 60 кг пшеница от декар. А средният добив у нас е над 350 кг/дка.

За да бъде пресечена тази тенденция и земеделските производители да започнат масово да застраховат продукцията си, трябва да бъде въведено отново задължителното застраховане с минимален праг за премията на декар. В България земеделските застраховки бяха задължителни до 1992 г., като през периода 1990-1992 г.

паралелно се правеха и задължителни, и доброволни застраховки. В момента задължително се изискват полица само когато земеделските производители кандидатстват за кредити. Банките обаче изискват големи обезпечения, в повечето случаи настояват да бъде ипотекиран имот и затова хората на село рядко вземат банкови заеми.

Задължително се изисква застраховка и за кредитите от държавната разплащателна агенция. При тях обаче не се изисква ипотека. Гаранция е само полицата.

Земеделските застраховки са специфични с това, че на всеки 3-4 години има по една доста плащания. Затова в краткосрочен план не може да се каже, че това е печеливш бизнес за застрахователните компании. За период от 5-10 години обаче излиза

(при покрити рискове: градушка, буря, проливен дъжд, пожар, измръзване и изтегляне)

Култури	Застрахователна сума за 1 дка	Премия за 1 дка
Пшеница, ечемик	50 лв.	4,85 лв.
Слънчоглед	50 лв.	2,65 лв.
Царевица	50 лв.	2 лв.
Зеленчуци и плодове	400 лв.	34,40 лв.
Лозя	400 лв.	35,20 лв.

(Следва)

Темата разработи ЙОАННА СТЕФАНОВА